

Perikles Adviesgroep

Vijf oplossingen om jongeren te betrekken bij de Provincie Utrecht

Bart Haagsma, Mirthe de Kok,
Bas Litjens, Bart van Santen,
Montse van Schie en
Annemijn Willemsen

21 maart 2016

Daar waar alle andere provincies vergrijzen, wordt de provincie Utrecht jonger dan ooit: veel jongeren en jongvolwassenen kiezen ervoor om hier hun opleiding te volgen en om hier te werken. De beslissingen en werkzaamheden van Provincie Utrecht hebben effect op iedere inwoner van de provincie, waaronder jongeren. Jongeren weten echter nauwelijks welke gevolgen provinciaal beleid voor hen heeft; slechts 22,6% heeft een idee wat voor taken de Provincie uitvoert. Van de kant van Provincie Utrecht worden jongeren momenteel onvoldoende betrokken bij beleidsvorming en –uitvoering. Deze tegenstelling moet worden overbrugd om deze groep te binden aan de provincie zodat zij hier blijven wonen en werken. Wij zien veel mogelijkheden om Provincie en jongeren beter te verbinden, om zo een groep met een frisse blik hun input te laten leveren aan de Provincie.

In dit rapport staan een aantal concrete en haalbare aanbevelingen die ervoor zorgen dat jongeren volledig participeren. Deze zullen ervoor zorgen dat Utrecht de meest aantrekkelijke provincie blijft voor jongeren om in te wonen, werken en leven.

Vijf oplossingen

Wij bevelen de Provinciale Staten van Utrecht een vijftal oplossingen aan, middels welke zij jongeren meer kunnen betrekken. De oplossingen presenteren we in een piramidevorm: ze lopen op in mate van betrokkenheid door jongeren (intensiteit), mate van participatie en input door jongeren (baten) en mate van energie die de provincie moet investeren (kosten). De eerste laag van de piramide is gericht op het informeren van jongeren over de bezigheden van de Provincie en wat zij jongeren te bieden heeft. De tweede laag bevat oplossingen die jongeren prikkelen om meer betrokken te raken bij de Provincie en meer input te leveren. De derde laag draait tot slot om coproduceren, samen met jongeren: hierbij is sprake van het structureel meedenken en meepraten over specifieke onderwerpen. Wij hebben bewust voor de vorm van een piramide gekozen: de onderste lagen dienen als basis voor de hogere laag. Allereerst moeten dan ook de oplossingen uit de onderste laag uitgevoerd worden. Om optimale betrokkenheid van jongeren te bereiken is implementatie van alle lagen nodig.

Maar wat betekent deze piramide? En hoe moet deze worden uitgevoerd?

Informereren (laag 1)

Om jongeren te betrekken is het faciliteren van laagdrempelige informatiebronnen cruciaal. Vanuit dit oogpunt wordt laag 1 door ons gezien als het fundament van de piramide. Voor het faciliteren van gemakkelijke informatiebronnen achten wij het noodzakelijk om een Facebookpagina aan te maken en een stagebank op te zetten.

Van alle Nederlandse provincies is Utrecht de enige zonder Facebookpagina. Dit zien wij als een groot gemis. Het oprichten van een Facebookpagina kost minimale tijd en het bijhouden hiervan zien wij ook als een kleine taak. De inhoud van de Facebookberichten kan worden afgeleid van het bestaande Twitter-account of kan rechtstreeks worden gedeeld vanuit andere relevante Facebookpagina's (bijvoorbeeld: U-OV). Uit ons onderzoek¹ blijkt dat met het oprichten en bijhouden van de Facebookpagina een werklust van 0,125 fte gemoeid is. Dit zou eventueel uitgevoerd kunnen worden door de communicatieafdeling. Naast de voorgenoemde fte's is er aan het oprichten van een Facebookpagina geen budget verbonden.

Daarnaast bevat laag 1 het opzetten van een stagebank. Uit ons onderzoek blijkt dat de Provincie een verbindende rol heeft omtrent stages. In een stagebank verzamelt de Provincie stageplekken en geeft deze overzichtelijk weer op haar website. Jongeren kunnen op deze manier via de provinciewebsite gemakkelijk een stage vinden. Dit levert de provincie naamsbekendheid op en leidt tot meer betrokkenheid van jongeren. Wij schatten in dat na het opzetten van de stagebank het bijhouden twee uur per week (0,05 fte) zal kosten.

Prikkelen (laag 2)

In de tweede laag van de piramide komen intensievere aanbevelingen naar voren met als doel jongeren te prikkelen. De eerste aanbeveling is een debatworkshop. De Provincie faciliteert dit al in de vorm van het Modern European Parliament, het Lagerhuisdebat en het Jeugddebat. Dit wordt echter alleen georganiseerd voor middelbare scholieren. Een logische stap zou zijn om deze doelgroep uit te breiden naar MBO-, HBO- en WO-studenten. De Provincie heeft de expertise en de ruimte om dit te faciliteren. Tijdens deze workshops wordt gebruik gemaakt van voor de Provincie relevante en actuele onderwerpen. Hiermee bereikt de Provincie, naast een leerzame ervaring voor jongeren, ook betrokkenheid bij het besproken onderwerp. Statenleden kunnen op deze manier tijdens de workshop input van jongeren genereren over de besproken onderwerpen. De inschrijvingen zouden via een emailadres of via de site kunnen verlopen. De beste manier om het te promoten zou sociale media zijn, bijvoorbeeld via Facebook en Twitter. Uit ons

¹ Zie 'Onderzoeksrapport'

onderzoek blijkt dat om vier workshops per jaar te organiseren, één werkdag per week (0,2 fte) nodig is.

Onze tweede aanbeveling is een stagemarkt. Uit ons onderzoek blijkt dat de Provincie jongeren kan helpen om een stage te regelen, zowel bij de Provincie zelf als bij externe partijen. Jongeren zijn hier vaak niet van op de hoogte, terwijl zij hier wel baat bij zouden hebben. Een stagemarkt houdt in dat de Provincie ruimte faciliteert, waar verschillende stands staan om informatie te verschaffen over stages, zoals ook online via de stagebank kan. Dit geeft jongeren een goed overzicht van mogelijke stageplekken en laat zien dat de Provincie hier actief aan bijdraagt. De stands kunnen bemand worden door bedrijven uit de provincie, en de Provincie zou zelf ook plaats kunnen nemen. Naar ons idee past dit perfect binnen de regisserende rol die de Provincie aanneemt. Uit ons onderzoek blijkt dat dit voor de Provincie goed te organiseren is. We schatten in dat het organiseren van een stagemarkt een drie maanden lange voorbereiding vraagt van een halve werkdag per week. Wanneer de Provincie twee stagemarkten per jaar zou organiseren, zou dit dus jaarlijks 0,05 fte vragen.

Coproduceren (laag 3)

De laatste oplossing – die de Provincie het meeste tijd kost, maar ook het meeste oplevert – is het opzetten van een klankbordgroep. Dit is een groep jongeren die structureel meedenkt over bepaalde, specifieke onderwerpen. Tijdens bijeenkomsten van ongeveer 60 minuten gaan Statenleden in gesprek met jongeren, die zo input kunnen leveren en kunnen meedenken. Naast input van jongeren levert de klankbordgroep voor hen ook een leerzame ervaring en praktische kennis op. Voor elk onderwerp waarover de Provinciale Staten graag input willen van jongeren, kan een klankbordgroep worden opgericht. Hiervoor is een coördinator nodig, die bijeenkomsten organiseert en ledeninstroom en -uitstroom regelt. Per bijeenkomst zal de coördinator naar schatting tien uur nodig hebben ter voorbereiding van de bijeenkomst (plannen datum, regelen locatie, opstellen en rondsturen van een korte introductie op het te bespreken onderwerp, opstellen agenda) en drie uur nodig hebben ter afronding van de bijeenkomst (opstellen en rondsturen van een korte samenvatting en de belangrijkste uitkomsten). Daarnaast is het wenselijk als de coördinator aanwezig is bij de bijeenkomst, om het gesprek te faciliteren en te notuleren. De Statenleden die deelnemen aan het gesprek zullen dit ook kort moeten voorbereiden. Samenvattend vraagt de klankbordgroep per bijeenkomst dus een investering van circa 13 uur door de coördinator en circa twee uur door de aanwezige Statenleden. Uitgaande van twee klankbordgroepen die tezamen acht keer per jaar bijeenkomen zou dit een werklast opleveren van 0,05 fte.

Ledenwerving voor de klankbordgroep(en) kan plaatsvinden via een oproep op de Facebookpagina en de website, en door actieve benadering van studenten van bepaalde studierichtingen via hun opleiding en/of studievereniging.

Overzicht oplossingen

Hieronder zijn de vijf oplossingen schematisch weergegeven.

Oplossing	Werklast (in fte)
Facebookpagina	0,125
Stagebank	0,05
Debatworkshops	0,2
Stagemarkt	0,05
Klankbordgroep	0,05
Totaal	0,525

Onderzoeksaanpak

We zijn ons onderzoek begonnen met het afnemen van enquêtes onder de doelgroep. Hierbij hebben we 90 jongeren gesproken in de leeftijd van 16-25 jaar woonachtig in de provincie Utrecht. Om een compleet beeld te krijgen zijn zowel MBO-, HBO- als WO-studenten ondervraagd. Voor een goede geografische spreiding zijn enquêtes afgenomen in Houten, Amersfoort, Woerden, Nieuwegein, Driebergen, op de Uithof en in de Utrechtse binnenstad. We hebben jongeren gevraagd naar hun kennis over de taken en bezigheden van de Provincie. Daarnaast hebben we gevraagd naar hun betrokkenheid bij de Provincie en naar hun ambitie om meer betrokken te worden. Daaropvolgend zijn jongeren die veel kennis hebben van de Provincie of die graag meer betrokken willen worden, nog gesproken tijdens een diepte-interview. Hierin zijn we dieper ingegaan op hun betrokkenheid en hebben we gevraagd welke beleidsonderwerpen hen het meest aanspreken. Tot slot zijn interviews gehouden met drie griffie-leden en twee medewerkers van de service afdeling van de Provincie. Zij zijn gevraagd naar de haalbaarheid van onze aanbevelingen en hun inschattingen van de benodigde tijdsinvestering.

